

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága,
a Bíráló Bizottság javaslatára 2011-ben

a Budapest, Rácz-fürdőt

az épületegyüttes történeti előzményeinek feltárásáért,
a mértéktartó kortárs építészeti környezet mellett a műemléki értékek szakszerű és
szemléletes bemutatásáért
az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság ICOMOS-díjjal ismeri el.

A híres budai (török) fürdők sorába tartozó Rácz-fürdő legrégebbi része a 16. századi törökkori medencetér és a hozzá csatlakozó mellékterek. A idők során a fürdő többször bővült: barokk együttes épült hozzá, kiegészült az 1860-as években, Ybl Miklós által tervezett romantikus, historizáló részekkel majd 1890-ben neobarokk bejárati építménnyel. A fürdő a 2. világháborúban megsérült, de a későbbi bontások még több kárt okoztak, ráadásul a megmaradt részeket igénytelen formában újítták fel.

A most elkészült helyreállítás során a szükséges új kiegészítések eszköztelen, modern hangvételben készültek el. Ez a megoldás visszafogottságával, nagy, semleges üvegfelületeivel, felülvilágító rendszerével, 60 fokos raszterével egységbe vonja a teljes együttest, egyúttal kiemeli a megőrzött, illetve visszaállított értékes történeti részeket.

A török medencetér falait vörös török vakolat fedi. Bevilágító opeionja alatt a medence eredeti tömbkövei maradtak meg. A törökkori hangulatot még mai világítótesttel sem zavarják meg: helyette a látogató hordozható lámpát kap.

A melegvizes térnek az Ybl Miklós által tervezett felülvilágító kupolateret megmaradt, gondos helyreállítást kapott, így újra eredeti szépségében jelenik meg.

A szintén Ybl tervezte zuhanycsarnokot és a hozzá kapcsolódó langyos-vizes kupolateret a 2. világháború után lebontották, de ábrázolásaik, maradványaik alapján egyfajta 1:1 léptékű, funkcionáló „makettként” épülhettek újra. Mivel eredeti helyükre nem kerülhettek vissza, kívülről különös formájú vasbeton héjként jelennek meg, de belsejük híven követi az egykor volt eredeti kialakítást részleteikkel, szerelvényeikkel együtt. A neobarokk bejárati épület visszakapta egykori díszes állapotát, külső-belső részleteivel, felirataival. Az érkező látogató az épületbe belépve a fogadótérből a rálát az udvar török kupoláira, és továbbindulhat a fürdő felé, melynek megközelítése a barokk kapun keresztül történik. A bejárás fizikai folyamata és vizuális élményei átélhetően tárják fel számára az együttes történeti kialakulásának egyes időszakait, úgy, hogy azokat a mértéktartó kortárs építészeti beavatkozás foglalja harmonikus egységbe.

Az oklevelet átveszik:

Dévényi Tamás, tervező - Budapesti Műhely

A fővállalkozó, Magyar Építő Zrt részéről Lajos István úr, és

Ferenchalmy Katalin, műemlékfelügyelő